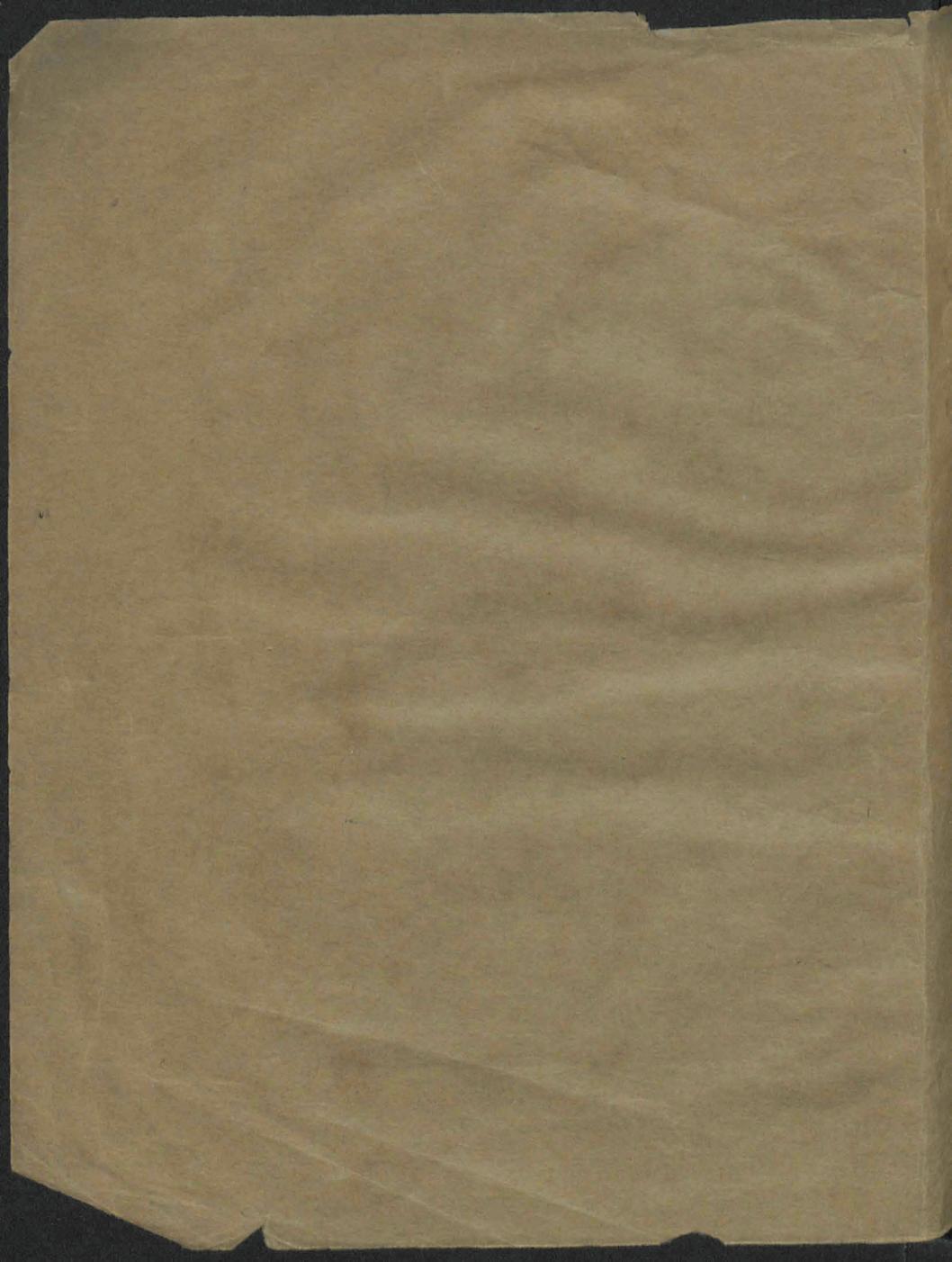

BIBLIOTEKA

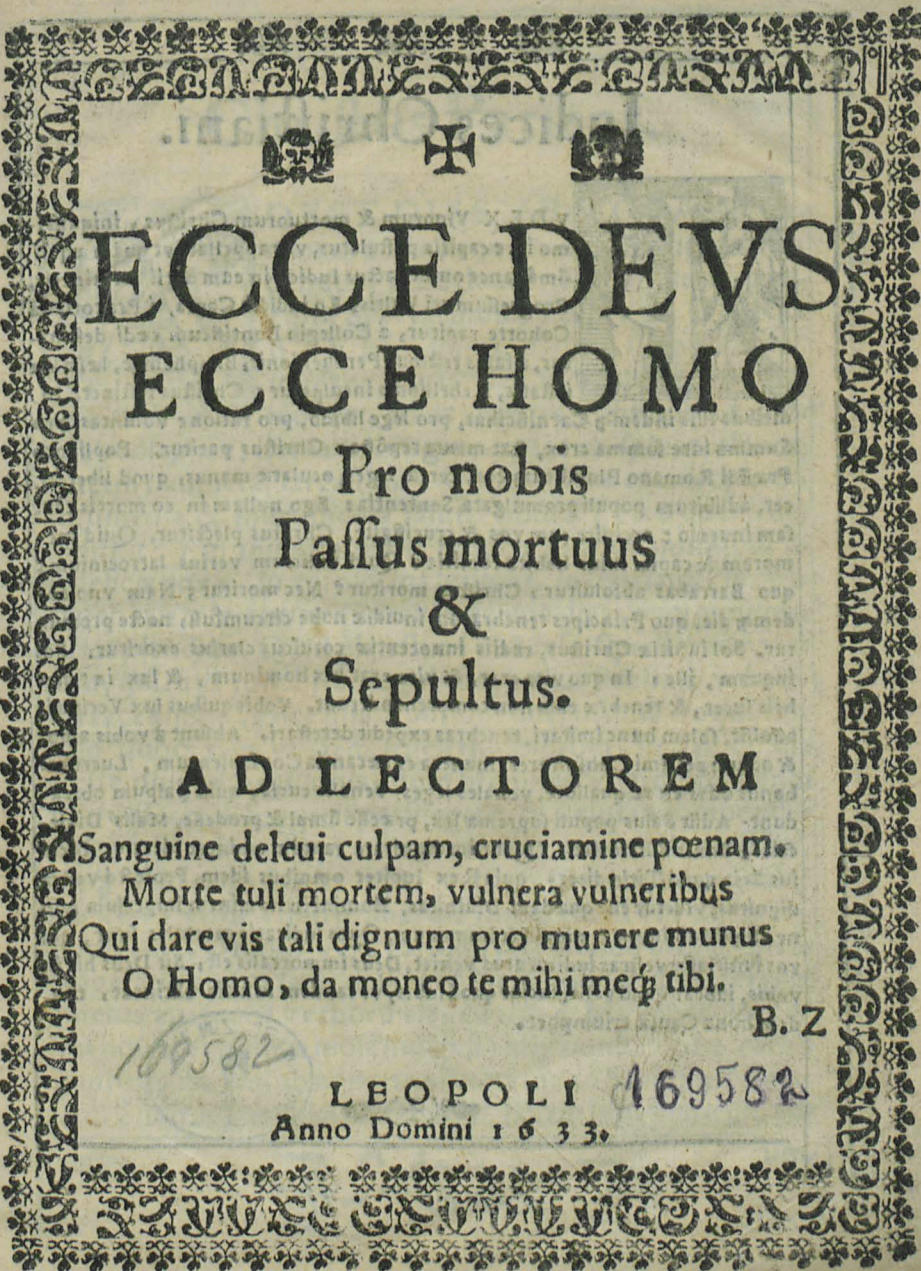
Zakl. Nar. Im. Ossolińskich

XVII
2627

169582

1.

ECCE DEVS
ECCE HOMO

Pro nobis
Passus mortuus
&
Sepultus.

AD LECTOREM

Sanguine deleui culpam, cruciamine poenam.
Morte tuli mortem, vulnera vulneribus
Qui dare vis tali dignum pro munere munus
O Homo, da monco te mihi meq; tibi.

B. Z

109582
LEOPOLI 169582
Anno Domini 1633.

Iudices Christiani.

V D E X. Vigorum & mortuorum Christus, iniquissimo iure capitis postulatus, vos appellat, vt quàm æquifimâ lance omnes actus Iudicii in eam dati. trutinatis, Progressum rei Valtisè En indicta Causa, à Prætoriana Cohorte rapitur, à Collegio Pontificum cædi destinatur, à falsis testibus Peruersionis, Blasphemix, læsæ Majestatis, Rebellionis inculpatur? Christus sustinet. Iudicibus illis iisdemq; Carnificibus, pro lege libido, pro ratione voluntas, pro Summo iure summa erax, stat mente repõta? Christus patitur. Populodoro Præfidi Romano Plumbeum cor, cereæ leges, oculatæ manus, quod libet. licet, adlibitum populi promulgata Sententia; Ego nullam in eo mortis causam inuenio: accipite eum vos & crucifigite, Christus plectitur. Quid memorem de capite illius habita comitia? Quid iudicium verius atrociniûm? quo Barrabas absoluitur, Christus moritur? Nec moritur; Nam vno eodemq; die, quo Principes tenebrarum inuidiæ nube circumfusi, nocte premuntur, Sol iustitiæ Christus, radiis innocentix coruscus clarius exoritur. Sol inquam, ille? In quo vicia erat, & vicia erat lux hominum, & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt. Vobis quibus lux Veritatis affulsit, solem hunc imitari, tenebras expedit detestari. Absunt à vobis amor & odium pessimi Consultores, munera excæcantia Cor sapientum, Lucrum bonus odor ex re qualibet, venales leges, venalis curia, quia palpum obtrudunt. Adhuc Salus populi suprema lex, præesse simul & prodesse, Malis Dialecticè, Bonis Rhetoricè; Quantum dignitate tantum eminere pietates Idem sus Scio quod Titio dicere, quia Rex Iupiter omnibus idem, Profecto vestra dignitas, videtur esse quædam Diuinitas, Homini in hominem imperium non ne aliquid diuinum? aliquid & humanum, Quos iudicatis mortales sunt, qui vos iustitiasq; vestras iudicaturus velet, Deus immortalis est, Sit Deus hic in vobis, iubeat quod velit, faciat quod iubet, vt tandem iustitia obrineat, tandem bona Causa triumphet.

OS(X)SO

XVII - 26 217 - II

Christus Patiens.

DEST DIES MEMORANDA,
memoranda in quam dies hodierna stu-
pendum crudelitatis, & inauditum pati-
entiae Spectaculum, IESVM CHRI-
STVM totius naturae Conditorem,
immaniter trucidatum ad mentem nobis
reuocat. Illius angores, contumelias, vin-
cula, colaphos, statuam, virgas, verbera, spinas, clauos,
crucem, vulnera, sarcasmos, agonem, vitae catastrophem,
argumenta & instrumenta salutis nostrae (Heu quanti illa
constitit!) in animum nobis reducit; ita vt quidquid in
malesicis noxae, in carnificina feritatis, in Seruatore huma-
ni generis tolerantiae enituerit, haec vna dies dieiq; anniu-
sarius planctus, Quid planctus? imò ipse squallor templo-
rum, ipsi ritus funebres, lugubrisq; cultus fidelium, vel no-
bis tacentibus, voce quam possunt disertissima eloquatur.
Ego quoq; tam vberem segetem dolorum, in hac optima
messe diuinae largitionis, dum breuib; vti tempus flendi
non differendi suggerit persingere, & velut in compendiu
vnius fasciculi colligere attentot vos beneuoli attendite.
Neq; mihi ratio suadet stilum rei gestae ab umbilico ad calcē
retexere, vnde enim primordia sumeret aut vbi finem in-
ueniret mea Oratio? verū carptim recensendo magis, quam
exagerando apices facti delibare; Neq; pudore deterreter pi-
gmenta aut fucos verborū elegantiōrū, à Magistris dicendi
emendicare, quibus molē indigestā afflictionū, verbo carnis
compage togato, ab importunissima manu Sicariorū illata-
rum, si non adamusim effingerem, saltem leui penicillo ad-

umbrarem; at quoniam in hac Prouincia superantur vocabula rebus, Vbi tormenta omnibus numeris absoluta, ad numeros exiles locutionis ventre recusant.

*Nec mihi si linguæ centum sint, oracj centum
Ferreæ vox, omnes Tortorum exponere formas
Omnia pœnarum percurrere nomina possem.*

Totus etenim Christus vnde quacj exquisitè multatus, nullum articulum otiosum, nullum membrum illæsum, nullâ particulam humanitatis sibi incultâ, nobis sterilem reliquit. Bapropter tantâ copiâ præclarè gestorum obrutam, ad vos primùm conuertere induxit mihi sententiâ mentem. Adeste ergo animis qui adestis corporibus, huc quoniam oculos non potestis rationis aciem adycite; Videte agnum non illum typicum, sed hunc mysticum victimæ sese apparantem; Contemplamini Spiritum eius consternatum, animû acerbissimis mærorum aculeis confixum, interiores motus ad angustias redactos, cogitationes præfugis Imminentis cædis perhorrescentes, vtcj ad malora progrediar, ante virgas expeditas cruentatum, ante supplicia supplicis præuentum, ante mortem morte præoccupatum. Ponite vobis ob oculos agnum hunc, à familiari Proditore lupis hiantibus commissum, à gregariis Calonibus comprehensum, in terram arretatum, insolenter tractum, toto vertice vultum, toto corpore lancinatum. Aspiciate siccis qui potestis genis, caput ipsius sexcentis ictibus pulsatum, frontem sanguineo rore sudantem, tempora plena rimarum, oculos phlegmate mucido luridos, aures cõutitis saginatas, faciē liuore squalidam, maxillas pugnâ malè acceptas, nares rabo oblitas, labia sanie condita, collû funibus adesum, guttur bile medicatum, humeros in stipite ferall appensos, volas ferro tractas, pectus suspiriis exhaustum, latus pilo reseratum. ter

gum in incude flagrorum recusum, lumbos exulceratos,
crura stigmatibus scatentia, plantas impactis clavis perulas,
totum deniq; Dominum & Possessorem omnium aduersi-
tatum penitus introspicite, cordi intromittite. Si Oceanus
hunc immensa bonitatis coraliquod cancellis suis claudere
poterit. Mare medius fidius dolorum & amorum est opus
mundi restaurati non nauigabile, abyssus comiserationum,
naufragium malefactorum, Fontes eius indagamini? Vlti-
mi conuiuij mensam Sacrosanctam, illam mensam, qua Ce-
rerem in carnem, Lyzum in Sanguinem Dei hominis versu
exhibuit habetis, Venas eius Vultis? Mons Oliueti stillan-
tes sicuti, vidit, bibit, Scaturigines rimamini? Et confosso ve-
pribus capite affatim exundantes colligite, Riuos quaeritis?
In tergo Reparatoris vitae nostrae, loris sulcatis, & Sangu-
guineos imbres ebullientes aduertite. Catarrhactas scru-
tamini? ex vniuerso Corpore Iesu Christi olim abunde ex-
rumpentes, & in hanc vsq; diem exuberantes reuerenter
accipite. Fontes munificentiae, venae benevolentiae, Scatur-
rigines clementiae, riuus gratiae, catarrhactae venae, tam ale-
pelagus liberalitatis diuinae inundastis, vt quantum nobis la-
bis iniustae adhaereret, vestra puritas elueret, Mihi vero vera
ba haec facienti, quis insolitum ingessit Spiritum? Stupor!
Stupor me tenet animo reuoluentem, quid eloqui cupien-
tem! Dicam tamen, & ita dicam vt omnis mundus audiat.
Mortalium scelus (proh scelus!) immortalem Deum, morti
dedit, Filium Dei! Filium, Deum! Deum. O nouum, o
horrendum factu & dictu, Deum! Quid Deo vsquam Sangu-
ctius? dignius? illustrius? Exclamare licet. Heu crudelē
atrocitatem, atrocem crudelitatem! Cui an sol parem vni-
quam viderit? nescio; illud scio, a nostris flagitijs propa-
gatam, a summo amore irrogatam, ab Authore fidei verae
superatam esse, Verum tamen etiam atq; etiam immanis ini-

quitas

quitas, iniqua immanitas (propter te Bonitas infinita) Medicus Paralyticum animam exhalantem! Pater familias abiectum Vernā! Antesignanus militiae profugū Lixā! Praetor Mancipium capite diminutū; Imperator, Conuictum Perduellē! Interitus expers, internecioni obnoxium! Pater seculi Filios damnationis! Sanctiones suas cōuellentes, calces in se iacentes, Vicaria morte intercessit! Quis vniquam vestrum post homines natos manus audiuit, legit, vidit? Quis aliquando atrocius, cōmisit, patrauit, tulit? Cōmisit nostra procacitas, patrauit amor, tulit natus Deo. Nos legimus, audiuius & recordationis sensu, Clementiam, totis precordiis trementem cernimus, Vindictam libertatis, funibus innodatum aspiciamus, Vultum iubar caelituum, sputis oblitum videmus. Iesum Christum accusari simul & condemnari aduertimus. Quid multis? sapientiam exterminatam, Iustitiam capite priuatam, Sanctimoniam vitio datam, splendorem velatum, Lumen gentium extinctum, Innocentiam quā nulla virtus securior, criminis insinulatam, Verbum nesciam fari. Fontem aquae vitae aridū, Aeternum termino metatum, Vitam interemptam, huc vsq̄ admiramur. Creditis ne haec posteris? Credite & obstupescite! Nostra licentia Christum in vincula coniecit, nostra perfidia basilio prodidit illum Iscariotico, Impudentia mille ictus ori eius impegit, Garrulitas probitis oneravit, Leuitas cachinnis excepit, Mollities plagis multis cruentavit, Fastus dumetis horrentibus pupugit, Luxus in trabem egit infamem, Voluptas temetum ab oē toxicatum propinauit, Et vt verbo me expediam, Impietas nostra, Quid impietas? parū est. Nos nos ipsi Principem incolumitatis nostrae ex insidiis adorti sumus, Hostiam pacti sempiterni, sacrilegis manibus in praedam dedimus, Censorem morum diris deuouimus, Assentorem indemnitate propria, hostili insultu in-

uasi mus

uassimus, trucidauimus, ex albo uiuentiū deleuimus. Nos
Edictum illud execrandū, contra flagitiosos homines vsur
pari solitum, in Datorem omnium bonorum retorssimus. I
Lictor, caput obnubito, Virgis cædito, arbort infelici suspē
dito. Dictum istud, actum est dudum, verū tamen a nobis
dictum nobis dictū merito nostro esto. Lictores quò quò
scelesti ruitis? Eia Lictores, in caput nostrum rabiem vestrā
conuertite, nos in hac officina Tyrannidis recoquite. Res
calcitramus iussis Diuinis; Nos ad supplicia exposcite. Do
los & technas consumimus; Nobis in opinatas manus iniecte
te, Rebelles Deo Dei iugum excutimus; Nos ad tribuna
lia Summatum rapite. Grandia patramus crimina; Nos
querellis vtricibus persequimur. In verbis offendimus;
Nobis malas de palmate. Oculos vanitati laxamus; illos
nobis obnubite. Aures voci supernæ denegamus; Nos
conuictis asperrimis proscindite. Cultu vestium auram po
pulari venamur; Nos integumentis viduate. Genio in
dulgemus, virtutes fastidimus, vitia propagamus; Nobis
flagella explicite, gulam vappa & felle satiate, dorsum sti
piti infaustæ associate. Paucis, nos Magistris turpitudinū,
Artifices ineptiarum in crucem agite, internecioni illachry
mabili committite. Hic autem Agnus Sceleris purus, ab
omni contagione vacuus; Hic Deus Hostis & Osor deli
ctorum, tam effertis cruciatibus ansam non præbuit, nihilq;
admisit, excepto, quod Prodigios pretij in æstimabilis, obli
tus sui, nostri ad ipsam obitus perieram, Dixi perieram!
Erravi, Corrigo errorem, ab æterno in æternum memor ni
mium, & plusquam nimium arsit, tamq; singulari propensio
ne animi præter modum prosecutus est, vt incendium res
rum nostrarum grauissimā peste laborantium, sanguine co
ptoso extinxerit. Mirabar aliquamdiu incertus consilii,
quam obrem Pilatus eò amentia deuenisset, vt postquam

in Christo

in Christo Opt: Maxe nullam causam lite capitæ & stiman-
dam inuestigare potuisset, morte tamen plectendum esse
censuisset. Verum mirari desii, quamprimum nobis lethas-
lem Culpam quæ causam peperit mortis, Christo autem pe-
culiarem misericordiam, insitam esse comperi, quâ motus,
nobis in vltimo discrimine subuenire, ab exilio in patriam
postliminio reuocare, pro piaculis nostris cruore suo litare,
libens lubesq; legē necessitatis ipse sibi statuisset; vnde vltio
flagittorū, pro Præuaricatore Præuaricatoris amatorē ferire
non dubitauit. Hic mihi latissimus campus sese aperit, serio
cū Amore Diuino exoptulandi, cur tantopere in Fauto,
rem spei nostræ toto impetu irruerit, omni conatu grassatus
sit. Hem Amor, acer amor quò trahis IESVM? Quor-
sum Tædæ, Apparitores, Satellitium noctis? Capiatur,
Nos capti & decepti pedicis facinorum, malum peccatiu-
iugulo accersuimus nostro, Plectatur. Ergo ne nostrarum
peruersitatum victima ferietur? Cruci affigatur, Spes, Sa-
lus gloria nostra! Occidatur. O luctus, ô amor, omnia vin-
cisti, & vicisti, Moriatur. Procul hinc facesse crudelis a-
maror non Amor, summæ diuinitatis in triplici Hipostasi,
existentis Domitor, Victor, Triumphator, Adeste Nantiæ,
Lachrimæ, gemitus, & querimoniz, plorate, non tam Re-
cuperatorem nostræ Dignitatis dira perpeffum, quam nos
Architectos criminum, dira sibi intentantes, desfete gra-
uitatem communis culpæ, quàm adeo grauis pœna piãuit.
Ego verò quotiescunq; arcana hæc supremiconsilii Myste-
ria pensculatè mecum examino; tortes (pro sancta pietas)
è statu Cordis detectus, intimis artubus contremisco, meq;
hisce compello, Ignaue Vecors, Desidiose, Iners, Quo-
uisq; tandem abũsere, Patientiã IESV CHRISTI;
quam diu sese effia nara tua iactabit audacia? Tū ne vulne-

ribus

ribus Christi in diem noua addes vulnera? Ergone alleuia-
tos refricabis illi dolores? aut recrudescere permittes
obliteratas eius cicatrices? Rursusne ferrum adhuc stilo
lās sanguine in viscera benignissima conuertes? Proh De-
um hominumq; fidem! parce nefandas scelerare manus, par-
ce iam semel mactato & sepulto; imo verò caue notam in-
grati animi, crude ipsius inuras tibi, & nō desipis, aude alio
quid Deo dignum, Vidisti opinor quā stricto dilectionis
vinculo complexa est te Deitas, Cura vt redames, Nosti
planē quomodo ob tuum teterrimum nefas, Natus Deo
diuinitatem ipsam, sub carne fragili latentem inusitatis cru-
ciatibus obiecit, Venerare, Didicisti qualiter vicem huma-
nā misertus, facultatibus tuis perditis consultum iuuit, Gra-
tulare, Intellexisti, quā perseverantia, quā stabilitate, tor-
menta tibi debita corpore in fontis excepit, Imitare, Imitare
Magistrū virtutū absolutissimū præceptis simul & exemplis,
artem artium benemerendi de omnibus inculcantem, Gra-
tulare Restitutori gratiæ indemnitate tuam, a lapsu per-
petuo, interitu suo vindicanti, Venerare Regem, pro Co-
rona Ciuita sensibus durissimis compunctū, pro coccinea
Chlamide, vulneribus connexis quāquā versum irretitum,
pro insignibus Regni, arundine insulsa illusum, pro delecta
manu Speculatorum, turmis belluarum truculentissimarum
stipatum, pro solio imperii in patibulo elatum, pro Senatorio
ordine inter nobiles Cruciatos suffixum, pro thalamo tu-
mulo oclusum, Facq; redames Charitatem tuam I. E. SVM.
tui ergo, non vulneratum sed totum vulnus vnum continue
um factum; ita vt non vulnera corporis, sed corpus vulneris
bus confertissimis in eo desiderari videretur. Neq; ulterio-
res moras nece, hæc est dies Salutis, hæc beatitatis com-
pendium, quem ergo ex aspectu non poteras, hodie ex ti-
tulo saltem verum recognosce hominem O Homo. E C.
C E H O M O. Tu sollicitudinibus angertis; Ille omnibus

molestiis deuoratis languore contabescit, tibi tranquillita-
tem prosperitatis futuræ pollicetur. Tu ægrimoniâ confli-
ctaris; Ille lactes saluberrimos ex singulis membris elicit,
quorum ope pristinis viribus restituaris. Tu fortuna aduerso
sa laboras; Ille Thesauros munificentia suæ, vsq; ad ab-
dita cordis repagula recludit, vt accessionem facultatum tu-
arum adipiscaris. Tu timore concuteris; Ille omnibus labo-
ribus exanthlatis, omnibus periculis semotis, rationes tuas
extra omnem aleam, in vado tutissimo collocat. Quo cir-
ca o Homo tot beneuolentiæ studia, tot officii tibi exhibita,
& in Corpore Christi expressa vestigia, nulla apud te in
posterum debeat oblitio, nulla euellat temporum iniquitas.
Te vero Augustissima Mater & Virgo MARIA. in hoc
Theatro amplissimo benignitatis Diuinæ palam exhibitæ
tacitu sine prætermittam? aut per silentium missam faciam?
Quis faciam? Nonne tu ærumnarum maximarum Filius tuus
Carissimus, Testis luculentissima Comes perpetua extitisti?
Extitisti. Nonne ipseus perpeffionis, necis deniq; Con-
fortem te & paticipem primariam præbuiti? Præbuiti.
Nonne status humani restitutionis in integrum pars non
postrema fuisti? Fuisti. Erta quidem fuisti, vt singulas pla-
gas in Corpore Dilecti tui sparsim exaratas, intra recepta-
culum Cordis tui purissimi, velut in Archiuo Reipub. Chri-
stianæ summarie collectas, deponeres. Amplius me Sanctis-
sima Genitrix volentem tibi obstrepere, timor & rubor
prohibet, animus destituit, vox in ipsis faucibus hæret,
Quod enim obsecro os impudens? quæ frons perfricta?
ad huc Sanguine Filii tui desideratissimi nuperrime trucidati
madens, in conspectum tuum venire, vel simulata verborum
blanditiæ aures tuas dignissimas pulsare nõ vereretur? Quid
ego? vnus de grege illorum, qui cor tuum, lesum tuum, ab
vberibus auulsum feris dillaniandum abiecimus, faces ma-

lorum

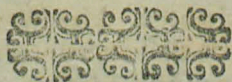
lorum incendimus, Furias nocturnas ad raptum illius con-
duximus, omnes machinas in perniciem eius admouimus,
& ut multa in pauca conferam, operis Iudeorum scōmata
mordacia, Administris pœnarum mille artes nocendi, Pila-
to legem peruersè in Christum iuris dicundi suggestimus &
Quodq; caput sceleris (dicamne an sileam?) mucronem
illum, qui pectus tuum Diuini amoris sacrarium, non modò
leuiter ferret, sed funditus patefactum aperiret, fabricauit
mus, Hæc fecimus nec dū peritimus! Perijmo. Ecce **M**cōiurati
Coelites duo lumina mūdi pulcherrima pullis velant, lucis ve-
surā subtrahunt, diem atratum in noctem commutant. Ad-
sunt Vitores Gentis, Elementa vniuersa concutiunt, Montes
cōminuunt, Terram dehiscere faciunt, quā viuos absorbe-
ant, exemptos autem de humanis vitæ restituunt. Præsto
ades & tu benefica mortalium Regina, ad sunt & omniū gra-
tiarum tecum genera, Etenim similitate abiecta, de vindic-
ta, minimè laboras, sed magis tempestates impendentes à
nobis prohibes. Quanta placabilitas? Rationes nostras sar-
tas tectasq; conseruare, facturam in ijs factā resarcire oppi-
dò contendis. Quanta bonitas? Naufragium pæsis por-
tuni, calamitate perculsis prosperitatem, supplicibus opem
non denegas. Quanta pietas? Nos verò quibus obsequio-
rum studiis, hæc necessitudinis tuæ specimina nobis præ-
stita persoluamus, non habemus, nisi ea à te mutuam acce-
perimus O Mater, O Domina. Mater es. Fac quod soles.
Domina es. Fac quod potes. Verùm vt illuc redeat vnde
digressa est Oratio mea, dicto coronidem imponam. Quip-
pe quàm obscænalues mundū intecerit, quàm vehemens
diuinæ Clementiæ Virtus eluxerit, quid prolixius refert
explicare? Testis est mihi ardor Christi ad patiendum, lucta
interior, Pontificum execratio, Plebeculæ exacerbatio, Te-
stis Verberonū Ianiena, Tenebrorum Sannæ, Lauernio-

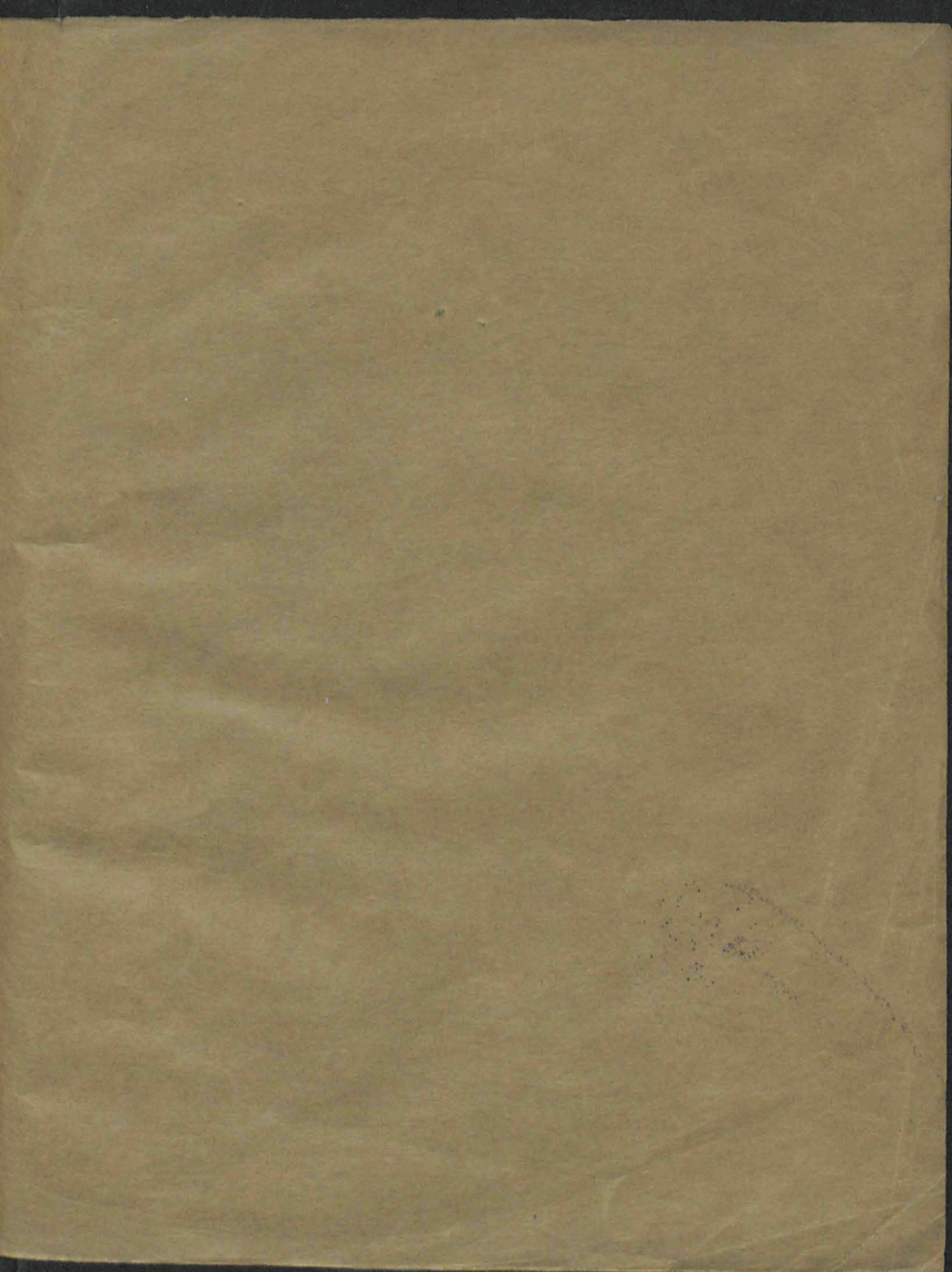
num horrenda Diamastigosis. Testis Ecclesia Sponso extin-
cto orbata, in lachrymas effusa. Testes vos ipsi, dum ad pri-
mam recordationem IESV CHRISTI crudeliter neci-
dati, plangitis, ploratis, in gemiscitis, Plangite, plorate, in-
gemiscite, Hoc vnum a vobis exigit Deus, Deus ille, qui
in ultimo examine mundi fatiscens, sententiā exquisitam
dextrorsum & sinistrorsum collocandis diuino ore est pro-
nunciaturus,

Approbatio.

LEOPOLI die 20. Martii A. D. 1633. Ego Ioannes Pa-
ranonski V. I. D. Archidiaconus Vicarius in Spiritualibus & Of-
ficialis Generalis Leopoliensis, Librorum in Archidiocesi ista,
Censor, Orationem præsentem de Passione Domini nostri Iesu
Christi, cui Titulus, ECCE DEVS, ECCE HOMO, ab Autho-
re Egregio Bartholomæo Zimorovic Leopoliens: præfixus, vidi, legi,
approbavi, et Typis euulgandam permisi, prout præsentibus ap-
probo, et permitto. Idem qui supra Archiepiscopus & Off. Generalis Leo-
poliensis,

3/5/59
P. 40